

Rīgā

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas datums

Nr.1.8.-11

**Labklājības ministrijas
Darba tirgus politikas departamenta
Departamenta direktoram Imantam Lipskim**

**Labklājības ministrijas
Darba tirgus politika departamenta
Vecākajai ekspertei Anetei Gaiķei**

*Par brīvprātīgā darba attīstības
plānošanas dokumentiem*

Biedrība “Latvijas Pilsoniskā alianse” (turpmāk – LPA) un zemāk norādītās organizācijas ir iepazīnušās ar Labklājības ministrijas izstrādātajiem dokumentiem brīvprātīgā darba attīstībai, tostarp, Brīvprātīgā darba konsultatīvās padomes nolikuma projektu, iespējamajām Labklājības ministrijas un Nodarbinātības valsts aģentūras aktivitātēm brīvprātīgā darba jomā, Labklājības ministrijas mājaslapas sadaļas brīvprātīgā darba politikas atspoguļošanai struktūras projektu un jaunās profesijas “Brīvprātīgā darba koordinators” pamatuzdevumu aprakstu un sniedz atzinumu. Augstu vērtējam Labklājības ministrijas iniciatīvu sekmēt brīvprātīgā darba politikas attīstību Latvijā un sadarbību ar biedrībām un nodibinājumiem procesa virzībā.

Par Brīvprātīgā darba konsultatīvās padomes nolikuma projektu

Attiecībā uz **vispārīgiem jautājumiem:**

- (1) **Aicinām 1.punktu izteikt šādā redakcijā:** “1. Brīvprātīgā darba konsultatīvā padome (turpmāk – padome) ir padomdevēja institūcija, kuras mērķis ir veicināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību brīvprātīgā darba **politikas plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā.**” Biedrību un nodibinājumu ieskatā, darbības izvērtēšana ir ļoti būtisks aspekts, kur arī sabiedrības pārstāvju līdzdalība būtu nepieciešama.

Attiecībā uz **padomes funkcijām un tiesībām:**

- (2) **Aicinām 3.2. punktu izteikt šādā redakcijā:** “**3.2.izskatīt un izvērtēt brīvprātīgā darba organizētāju,** un valsts un pašvaldību institūciju, un fizisko personu priekšlikumus un viedokļus brīvprātīgā darba jomā”. Vēršam uzmanību, ka brīvprātīgā darba organizētāji ir uzskaitīti Brīvprātīgā darba likumā, tādēļ, organizāciju ieskatā, nav nepieciešams tos Brīvprātīgā darba konsultatīvās padomes nolikumā atkārtoti uzskaitīt.
- (3) **Aicinām 3.3.punktu izteikt šādā redakcijā** “veicināt sadarbību un informācijas apmaiņu brīvprātīgā darba jomā starp brīvprātīgā darba organizētājiem un brīvprātīgajiem; **sekmēt**

sadarbību starp brīvprātīgā darba organizētājiem un lēmumu pieņēmējiem”. Biedrību un nodibinājumu ieskatā, sadarbības sekmēšana starp brīvprātīgā darba organizētājiem un lēmumu pieņēmējiem ir ļoti nozīmīga savstarpējas izpratnes veicināšanā, kā arī plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrādē.

- (4) **Aicinām padomes funkcijas papildināt ar 3.6. punktu:** “reizi gadā izvērtēt, vai situācija brīvprātīgā darba politikas īstenošanā atbilst brīvprātīgā darba politikas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajam, un sniegt Labklājības ministrijai ieteikumus par prioritārajiem atbalsta virzieniem un pasākumiem brīvprātīgā darba politikā nākamajā gadā;”
- (5) **Aicinām padomes funkcijas papildināt ar 3.8. punktu:** “sniegt valsts pārvaldes iestādēm ieteikumus brīvprātīgā darba politikas efektīvas īstenošanas nodrošināšanai, tajā skaitā:
- 3.7.1. Sniegt priekšlikumus par nepieciešamību veikt grozījumus normatīvajos aktos un politikas plānošanas dokumentos vai izstrādāt jaunus normatīvos aktus un politikas plānošanas dokumentus, kas saistīti ar brīvprātīgā darba politikas īstenošanu;
  - 3.7.2. Sniegt pašvaldībām ieteikumus brīvprātīgā darba politikas īstenošanai pašvaldību līmenī;
  - 3.7.3. Sniegt ieteikumus brīvprātīgā darba organizētājiem, ieteikumus brīvprātīgā darba organizēšanai un koordinēšanai.
  - 3.7.4. Sniegt priekšlikumus par brīvprātīgā darba politikas īstenošanai nepieciešamo finansējumu (tai skaitā valsts budžeta līdzekļiem).”

Attiecībā uz **padomes sastāvu un tās veidošanas nosacījumiem:**

- (6) **Aicinām 6.punktu par padomes sastāvu papildināt ar apakšpunktiem:**

“6.11. Aizsardzības ministrijas pārstāvis;

6.12. Iekšlietu ministrijas pārstāvis

6.13. Valsts kancelejas pārstāvis”.

LPA vērs uzmanību, ka Nacionālajā drošības koncepcijā¹ ir noteikts “Iekšējās drošības pamatā ir saliedēta pilsoniskā sabiedrība ar vienotu izpratni par pamatvērtībām un vēlmi redzēt Latviju kā neatkarīgu, demokrātisku, tiesisku un Rietumu pasaulei piederīgu valsti. Pilsoniskā sabiedrība ir aktīva, organizējot un līdzdarbojoties dažādās pilsoniskajās aktivitātēs, tostarp iesaistoties valsts aizsardzībā kritiskos brīžos.” Tādēļ, biedrību un nodibinājumu ieskatā, Iekšlietu un Aizsardzības ministriju pārstāvju iesaiste būtu vēlama brīvprātīgā darba plašākā tvērumā pilsoniskās sabiedrības attīstībā un drošības koncepcijas īstenošanā. Lai ministriju klātbūtne padomes sastāvā nekļūtu nesamērīgi liela, aicinām izsvērt iespēju padomē paredzēt. Savukārt Valsts kancelejas pārstāvja dalība nodrošinātu informācijas plūsmu starp Brīvprātīgā darba konsultatīvo padomi un Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomi.

- (7) **Aicinām padomes sastāvā, ievērojot paritātes pamatus,** tādu pašu skaitu, kāds ir valsts pārvaldes pārstāvjiem, padomē paredzēt arī brīvprātīgā darba organizētāju izvirzītajiem pārstāvjiem. **Kā arī aicinām 6.9.punktu izteikt šādā redakcijā:** “brīvprātīgā darba

---

¹ Nacionālā drošības koncepcija 2023. <https://likumi.lv/ta/id/345911-par-nacionalas-drosibas-koncepcijas-apstiprinasanu>

organizētāju izvirzītie pārstāvji, nodrošinot Brīvprātīgā darba likuma 3.pantā minēto brīvprātīgā darba organizētāju visu jomu pārstāvniecību, tostarp:

6.9.1. ne mazāk kā 6 biedrību un nodibinājumu pārstāvji;

6.9.2. Brīvprātīgā darba organizētāji izvirza kandidatūras ievēlēšanai padomē, iesniedzot padomei rakstisku pieteikumu, kurā ietverta šāda informācija par nevalstisko organizāciju un tās izvirzīto kandidātu:

6.9.2.1. nevalstiskās organizācijas nosaukums un darbības joma, organizācijas pieredze brīvprātīgā darba koordinēšanā un organizēšanā;

6.9.2.2. kandidāta vārds, uzvārds, darbības joma un pieredze;

6.9.2.3. informācija par kandidāta dalību un sasniegumiem brīvprātīgā darba jomā;

6.9.2.4. kandidāta redzējums par brīvprātīgā darba attīstību un motivācija darbam padomē (piemēram, prezentācijas, videosižeta, audioieraksta veidā).”

LPA ieskatā, šāds padomes sastāvs nodrošinātu visu brīvprātīgā darba organizētāju sektoru pārstāvību padomē, kā arī pārstāvju rotāciju, dodot iespēju sastāva izmaiņām.

Attiecībā uz **padomes darba organizāciju**:

- (8) **Aicinām 14.punktu izteikt šāda redakcijā:** “14. Padomes darbs tiek īstenots padomes sēdēs, kas norisinās klātienē Labklājības ministrijā **un** attālināti, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus.” Aicinām paredzēt attālinātas dalības iespējas organizācijām, kas atrodas ārpus Rīgas.

Kopumā aicinām Labklājības ministriju pilnveidot Brīvprātīgā darba konsultatīvās padomes nolikuma projektu, ievērojot Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes apstiprinātās vadlīnijas konsultatīvo padomju darbībai², kuras Valsts kanceleja ir aicinājusi ministrijas un citas valsts pārvaldes iestādes ņemt vērā.

Par Labklājības ministrijas un Nodarbinātības valsts aģentūras aktivitātēm brīvprātīgā darba jomā

Aicinām kā atsevišķu pasākumu vai 2.pasākuma, Ikgadējā ziņojuma par brīvprātīgā darba situāciju, apakšpasākumu iekļaut statistikas ievākšanu par brīvprātīgo darbu Latvijā, tostarp par brīvprātīgā darba vietu, brīvprātīgā darba veicēju kopskaitu, brīvprātīgā darba veicēju nostrādāto stundu kopskaitu. Statistikas ievākšana par brīvprātīgo darbu ir nozīmīga, lai varētu identificēt brīvprātīgā darba ieguldījumu pilsoniskās sabiedrības izaugsmē, sociālajā ekonomikā, tautsaimniecībā, kā arī veikt datus balstītas politikas izstrādi brīvprātīgā darba un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas jomā, veidot mērķtiecīgas programmas, salīdzināt Latviju ar

² Konsultatīvās padomes vadlīnijas. (2020). Pieejamas: <https://www.mk.gov.lv/lv/konsultativas-padomes>

citām valstīm un plānot brīvprātīgā darba attīstību ilgtermiņā. Tādēļ aicinām sagatavot datu un statistikas ievākšanas un uzskaites politiku par brīvprātīgo darbu Latvijā, paredzot ikgadēju informatīvo ziņojumu izstrādi un pēc vajadzības deleģējot uzdevumus citām valsts pārvaldes iestādēm.

Papildus aicinām izvērtēt iespēju 6.pasākumu “Seminārs/meistarklase par brīvprātīgā darba organizētājiem aktuāliem jautājumiem”, ko paredzēts organizēt reizi pusgadā, ar papildus resursiem deleģēt brīvprātīgā darba organizētājiem – nevalstiskajām organizācijām. Biedrību un nodibinājumu ieskatā, tieši brīvprātīgā darba organizētāji vislabāk izpratīs aktuālos jautājumus un izaicinājumus brīvprātīgā darba jomā un tādēļ spēs organizēt seminārus un meistarklases atbilstoši aktuālajām vajadzībām.

Attiecībā uz Labklājības ministrijas un Nodarbinātības valsts aģentūras iespējamajām aktivitātēm brīvprātīgā darba jomā, **aicinām apsvērt iespēju šī gada jūnijā ieplānot sanākumi ar brīvprātīgā darba organizētājiem par iespējamajām aktivitātēm brīvprātīgā darba jomā.** NVO ieskatā, visām iesaistītajām pusēm diskutējot par brīvprātīgā darba attīstību, kopīgi iespējams nonākt pie pēc iespējas trāpīgākām plānotajām aktivitātēm brīvprātīgā darba jomā atbilstoši vajadzībām.

Par mājaslapas sadaļas struktūras projektu brīvprātīgā darba jomas atspoguļošanai

Aicinām mājaslapā paredzēt sadaļu “Kā varu iesaistīties?”, kas uzreiz, atverot mājaslapu, būs pamanāma un brīvprātīgā darba organizatoriem un veicējiem sniegs kodolīgu, bet saprotamu informāciju par iesaistes iespējām brīvprātīgā darba organizēšanā vai veikšanā atkarībā no personas vai organizācijas vajadzībām.

Lūdzam precizēt jautājumu – kā notiks informācijas ievietošana un uzraudzība mājaslapā NVA pārvaldībā? Vai citas iesaistītās puses varēs sniegt informāciju NVA ar lūgumu ievietot mājaslapā? Tas varētu attiekties, piemēram, uz jaunumiem par iesaistes iespējām organizācijās brīvprātīgā darba veikšanā.

Organizācijas apliecina gatavību sadarboties brīvprātīgā darba attīstības plānošanas turpmākajā procesā, informējot un konsultējot, kā arī apkopojot nevalstisko organizāciju pārstāvju viedokļus. Aicinām informēt biedrības politikas koordinatori Līnu Putāni lina@nvo.lv par šī procesa tālāku virzību.

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Kristīne Zonberga

Biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore

Darba grupā par brīvprātīgā darba attīstību piedalījās pārstāvji no organizācijām:

Biedrība “Latvijas Pilsoniskās alianse”

Biedrība “Latvijas Jaunatnes padome”

Biedrība “Vidusdaugavas NVO centrs”

Biedrība “Nītaureņi”

Biedrība “Latvijas Samariešu apvienība”

Biedrība “Latvijas Mazpulki”

Biedrība “Klubs “Māja””

Putāne 24245580

lina@nvo.lv

